

การพัฒนากระบวนการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ

นางสาว พยงค์ศรี ชันธิกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสุขภาพจิต ภาควิชาจิตเวชศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-634-610-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF THE PROCESS OF HELPING SEXUALLY ABUSED CHILDREN

Miss Payongsri Khanthikul

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
for the Degree of the Master of Science in Mental Health

Department of Psychiatry

Graduate School

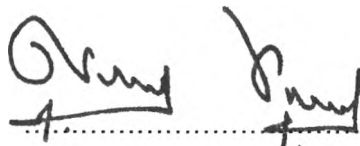
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

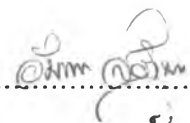
ISBN 974-634-610-5

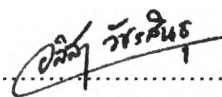
หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนากระบวนการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ
โดย	นางสาว พยงค์ศรี ชันธิกุล
ภาควิชา	จิตเวชศาสตร์
สาขาวิชา	สุขภาพจิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง อลิสา วัชรสินธุ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ศาสตราจารย์ วิฑิต มันทาภรณ์

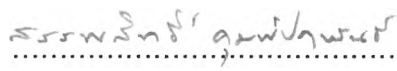
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุติววงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ อัมพล สุอำพัน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง อลิสา วัชรสินธุ)

..... กรรมการ
อาจารย์ สรรพสิทธิ์ คุมภ์ประพันธ์

พวงค์ศรี ชันธิกุล : การพัฒนากระบวนการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ

(THE DEVELOPMENT OF THE PROCESS OF HELPING SEXUALLY ABUSED

CHILDREN) อ.ที่ปรึกษา : รศ.พญ.อลิสรา วัชรสินธุ์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ศ.วิฑิต มันทาภรณ์,

173 หน้า. ISBM 974-634-610-5

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาหารูปแบบกระบวนการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่มีอยู่ในสังคมไทย ศึกษาแนวคิดและวิธีการปฏิบัติของกลุ่มวิชาชีพที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ และหาแนวทางช่วยเหลือที่เหมาะสมในมุมมองของนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา นักกฎหมาย แพทย์ทั่วไป (กุมารแพทย์ สูตินรีแพทย์ นิติแพทย์ นิติจิตแพทย์) จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น และตำรวจ ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ตรงในการช่วยเหลือ เด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ โดยใช้เดลฟายเทคนิค

ผลการวิจัยพบว่า การช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศในปัจจุบันยังไม่เหมาะสม นักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือ ซึ่งมีขั้นตอนใหญ่ 5 ขั้นตอนคือ

1. การดำเนินการทางกฎหมายโดยรวม: การหาข้อเท็จจริง การสืบสวน สอบสวน
 2. การกระทำที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม : การให้การ การเป็นพยานในศาล
 3. การตรวจบันทึกหลักฐานทางสุขภาพกาย สุขภาพจิตและการบำบัดฟื้นฟู
 4. การแยกเด็กไปยังสถานที่ปลอดภัยและการติดตามดูแลเด็กหลังจากได้รับการบำบัดฟื้นฟู
 5. การคุ้มครองเด็ก การส่งเด็กคืนสู่สังคมและการจัดการกับผู้ที่ล่วงเกินทางเพศต่อเด็ก
- ในขั้นตอนที่ 4 และ 5 มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในหมู่นักวิชาชีพ ขณะที่ขั้นตอนที่ 1, 2 และ 3 มีความไม่สอดคล้องกัน เช่น เรื่องเพศของผู้สัมภาษณ์ เรื่องกฎหมาย

ข้อสรุปแนวทางในการช่วยเหลือคือการจัดการโดยใช้ Multidisciplinary Team โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

ภาควิชาจิตเวชศาสตร์.....
สาขาวิชาสุขภาพจิต.....
ปีการศึกษา2540.....

ลายมือชื่อนิสิตพวงค์ศรี ชันธิกุล.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C 745168 : MAJOR MENTAL HEALTH
KEY WORD:SEXUALLY ABUSED CHILDREN / HELPING PROCESS / DELPHI STUDY

PAYONGSRI KHANTHIKUL ; THE DEVELOPMENT OF THE PROCESS OF
HELPING SEXUALLY ABUSED CHILDREN. THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF.
ALISA WACHARASINDHU, M.D.MRCPsych, PROF. VITIT MUNTABHORN,
173 pp. ISBN 974-634-610-5.

The purpose of the research was to study the concept, the practical work of
multiprofessional team and the proceeding to develop the process of helping sexually
abused children.The sample consisted of 30 professional workers who experienced in
helping sexually abused children such as social workers, psychiatrists, pediatrician,
gynecologist, forensic medicine, forensic psychiatrist, pediatric psychiatrists and the
police.The Delphi Technique was used in this study.

The findings showed that the multidisciplinary approach is necessary for the child
victim's protection while our Thai System has no any approach like this.There are five
proceedings as followed:

1. The proceeding of investigation.
2. The court proceeding.
3. The dianosis assessment in physical health, mental health and treatment
intervention.
4. The protection of the safety of the child.
5. The dealing with the offender.

The fourth and the fifth proceeding were agreed between professional workers
while there were some issues disagreed in the first, the second and the third process
such as sex of interviewer and some legal issues.

The main concept is that the intervention should be done by the multidisciplinary
team for the best interest of the child.

ภาควิชา.....จิตเวชศาสตร์.....

สาขาวิชา.....สุขภาพจิต.....

ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิสิต..... พยงคส์ จันทร์กุล.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... อลิษา Wacharasindhu.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์แพทย์หญิง อลิสา วัชรสินธุ์ และศาสตราจารย์ วิฑิต มันทากรณ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดีมาตลอด อาจารย์เตือนใจ อินทุโสมา นักสังคมสงเคราะห์แผนกกุมารเวชที่กรุณาให้คำแนะนำข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ คุณสรรพสิทธิ์ คุ้มทรัพย์พันธ์ รองศาสตราจารย์นายแพทย์ อัมพล สุอำพัน ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และรองศาสตราจารย์ดร. เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ ที่ให้คำแนะนำด้านสถิติ อีกทั้งให้คำแนะนำต่างๆ เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก คุณดุขฎิ หัสสีละเมียร ผู้พิพากษาสำนักงานส่งเสริมตุลาการ ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณชนิดา เรืองเดช นิลิตปริญญาโทสุขภาพจิตรุ่น 7 ที่มีน้ำใจอันดีงาม เป็นที่ปรึกษา และช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ รวมถึงคุณจริญญา เปรมเป็รื่องเวส คุณรัตติยา ตาลุนสิม และคุณวีระยา กิจวิริยะ ที่ช่วยตรวจแก้ไข ขอขอบคุณ คุณอรรณพ ชันธิกุล ที่ช่วยเป็นที่ปรึกษา และสนับสนุนกำลังทรัพย์ กำลังใจด้วยดีเสมอมา

เนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้มาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ซึ่งสนับสนุนด้านการเงิน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
รูปแบบการวิจัย.....	4
ระเบียบวิธีวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ผลประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	7
2 กรอบแนวคิดทฤษฎีและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารเกี่ยวกับการล่วงเกินทางเพศต่อเด็ก.....	7
หน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญต่อการให้ความคุ้มครองและการช่วยเหลือ.....	17
การดำเนินการทางกฎหมายโดยรวม.....	34
การกระทำที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม.....	44
การตรวจบันทึกหลักฐานทางสุขภาพกาย สุขภาพจิต และการบำบัดฟื้นฟู.....	46
การแยกเด็กไปยังสถานที่ปลอดภัยและ การติดตามดูแลเด็กหลังจากได้รับการบำบัดฟื้นฟู....	51
การคุ้มครองเด็ก การส่งเด็กคืนสู่สังคม และการจัดการกับผู้ล่วงเกินทางเพศต่อเด็ก.....	52
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย.....	58

สารบัญ

	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	66
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
การกำหนดกรอบของการวิจัย.....	66
การหาผู้เชี่ยวชาญ.....	67
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	109
รายการอ้างอิง.....	128
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแบบสอบถาม.....	132
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	133
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม.....	169
ภาคผนวก ง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการล่องเกินทางเพศต่อเด็ก.....	171
ประวัติผู้วิจัย.....	176

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1. สถิติเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศจากศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก.....	16
2. จำนวนผู้เชี่ยวชาญและความคลาดเคลื่อนของการวิจัยโดยใช้เดลฟายเทคนิค.....	61
3. ความคิดเห็นในเรื่องความจำเป็นและความเหมาะสมของการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกินทาง เพศในปัจจุบัน.....	74
4. ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกระบวนการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกิน ทางเพศ ในเรื่องการดำเนินการทางกฎหมายโดยรวม.....	75
5. ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกระบวนการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกิน ทางเพศ ในเรื่องการกระทำที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม.....	89
6. ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกระบวนการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกิน ทางเพศ ในเรื่องการตรวจบันทึกหลักฐานทางสุขภาพกาย สุขภาพจิตและการบำบัดฟื้นฟู.....	95
7. ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกระบวนการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกิน ทางเพศ ในเรื่องการแยกเด็กไปยังสถานที่ปลอดภัยและการติดตามดูแลเด็กหลังจากได้รับ การบำบัดฟื้นฟู.....	101
8. ผลการวิเคราะห์ข้อความที่เกี่ยวกับความเห็นด้วยของกระบวนการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกิน ทางเพศ ในเรื่อง การคุ้มครองเด็ก การส่งเด็กคืนสู่สังคม และ การจัดการกับผู้ล่วงเกินทาง เพศต่อเด็ก.....	105